

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА
И ВОДОПРИВРЕДЕ
РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД
БАЊА ЛУКА

Мјесечни агрометеоролошки билтен

јануар 2019.године

Бања Лука
фeбруар, 2019. године

НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ У ЈАНУАРУ

Јануар 2019. у Републици Српској био је нешто хладнији од просјечних вриједности.

*

Током јануара било је углавном нестабилно вријеме са честом појавом падавина, које су у већини мјеста биле знатно веће, осим у Херцеговини гдје је забиљежен дефицит падавина у односу на вишегодишњи просјек.

*

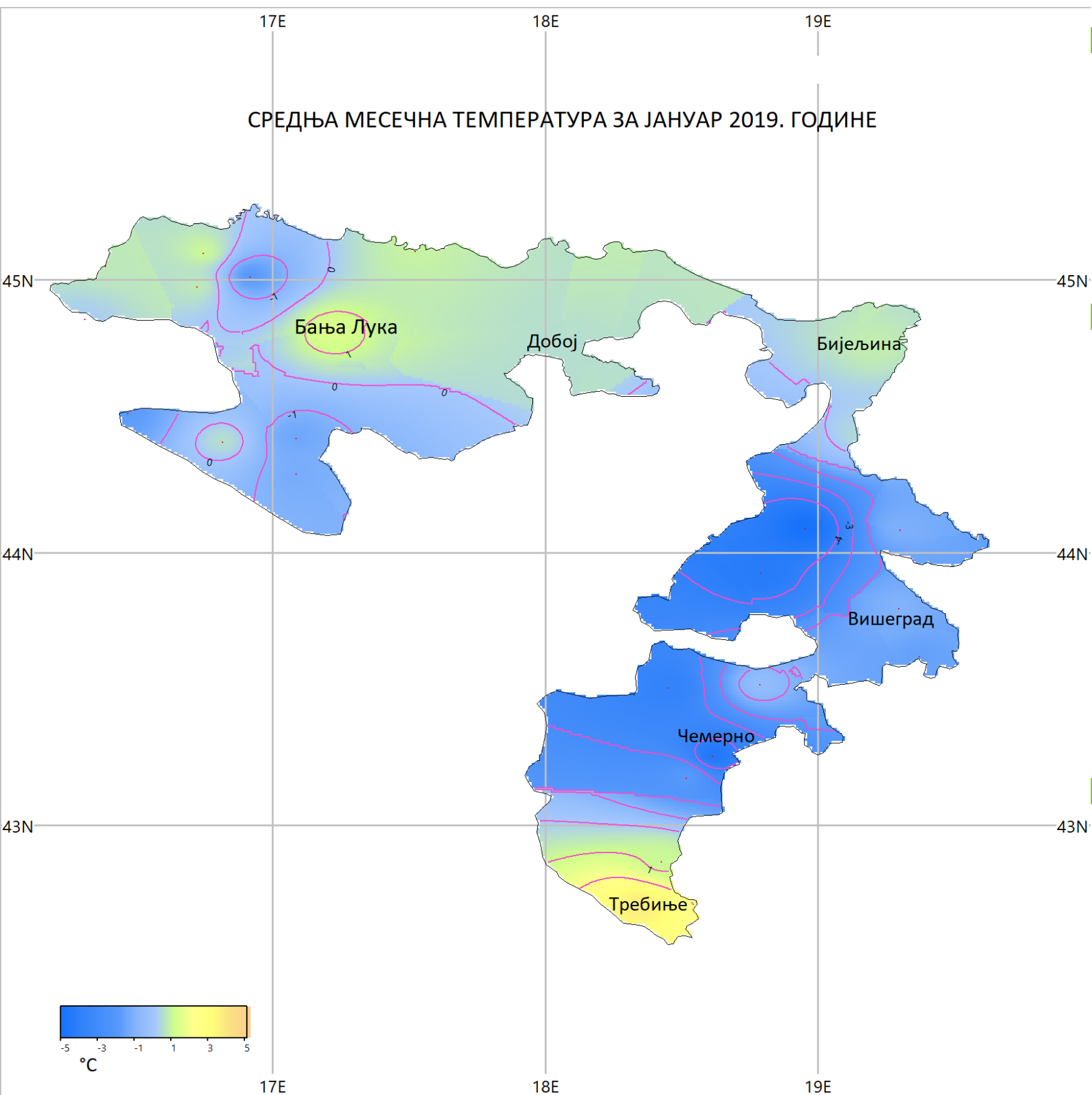
Временске прилике у првом мјесецу 2019. године ометале су превиђене пољопривредне радове на отвореном

јануар 2019	Температуре ваздуха				Количина падавина		Температура земљишта на 5 cm		Температура земљишта на 20 cm		Влажност ваздуха %		Инсолација h
	Макс	Мин.	Сред.	Мин. 5cm	R mm	BCcm	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	Макс.	Мин.	
Бања Лука	14.8	-7.6	1.3	-8.9	84.5	14	6.3	0.2	3.9	1.4	98	36	54.1
Приједор	14.5	-8.4	0.6	-8.9	108.0	14	3.4	0.6	3.3	1.8	96	51	44.0
Србац	15.4	-8.9	0.8	-	60.8	17	-	-	-	-	91	65	-
Бијељина	14.6	-8.0	0.7	-10.0	62.7	18	6.2	0.2	4.8	1.2	94	86	13.3
Соколац	6.7	-19.7	-4.4	-20.0	63.0	33	0.4	-0.9	1.0	0.1	96	55	49.1
Добој	14.5	-11.2	0.4	-15.9	78.5	19	6.8	0.7	4.6	1.4	97	45	43.3
Требиње	13.9	-6.0	3.6	-6.9	110.9	6	-	-	-	-	96	24	-
Нови Град	13.8	-8.1	0.6	-7.1	88.2	18	-	-	-	-	93	53	-
Чемерно	3.5	-15.2	-4.6	-	111.0	64	-	-	-	-	100	59	46.3
Вишеград	10.0	-13.2	-1.1	-	59.0	19	-	-	-	-	94	66	-
Мркоњић Град	9.6	-12.4	-1.5	-17.0	122.1	48	3.0	0.6	2.4	1.0	98	52	39.6

Табела 1 - Преглед метеоролошких података за најважније станице за јануар 2019. године

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ЈАНУАРУ

► Средња мјесечна температура ваздуха кретала се од -5 у Хан Пијеску и Чемерну до 4°C у Требињу. Одступања средње температуре од просјечних вриједности кретала се од $-3,3$ у Хан Пијеску до $+0,3^{\circ}\text{C}$ у Србцу.

► Максималне дневне вриједности температура ваздуха за јануар биле су испод вишегодишњег просјека. Највише дневне у већини крајева забиљежене су крајем друге и крајем треће декаде мјесеца (17, 27, 28 и 30. јануара), а максималне су измјерене у Бањој Луци, Бијељини и Србцу 15°C ; Требињу, Добоју, Приједору и Новом Граду 14°C , док је планинским предјелима имала вриједности од 4 до 7°C .

► У већем дијелу мјесеца минималне температуре су биле у границама просјечних вриједности, а најхладније је било током прве декаде и пред крај мјесеца (5,8 и 27 јануара), тако да је минимална температура имала вриједности од -19°C у Сокоцу; -18°C у Калиновику; -16°C у Хан Пијеску; -15°C на Чемерну до -6°C у Требињу.

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ЈАНУАРУ

- У вријеме појаве ових јаких мразева био је формиран снијезни покривач довољне висине, који је штитио озиме усјеве од измрзавања јер је снијезни покривач добар термички изолатор. У слоју земљишта од 5 до 20 см, гдје се налази корјенов систем није било температура које би их угрожавале, јер су се оне у пољопривредном подручју кретале од 0,5 до 6 °С.

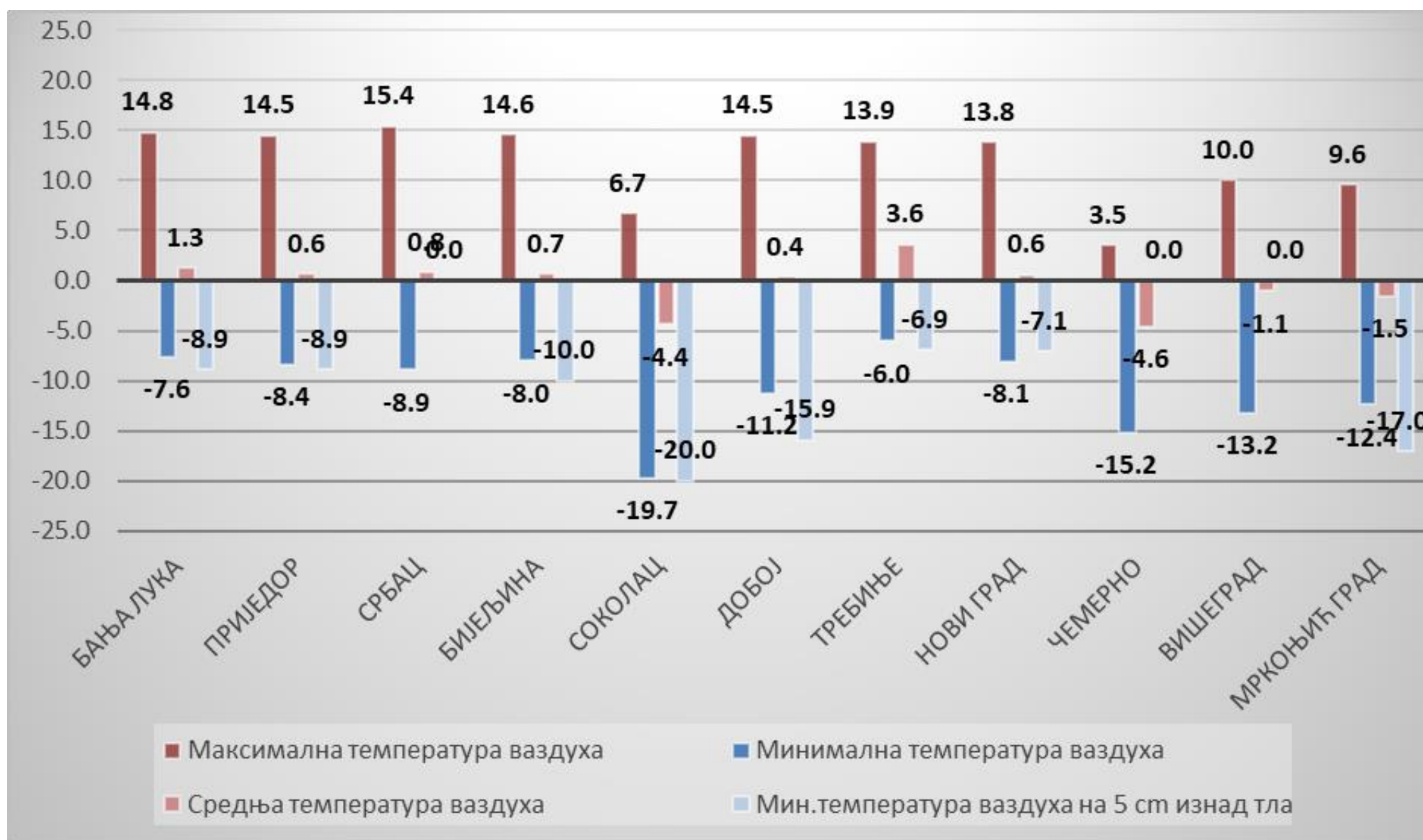

График 1- Приказ температуре ваздуха за јануар по станицама

ТОПЛОТНИ УСЛОВИ У ЈАНУАРУ

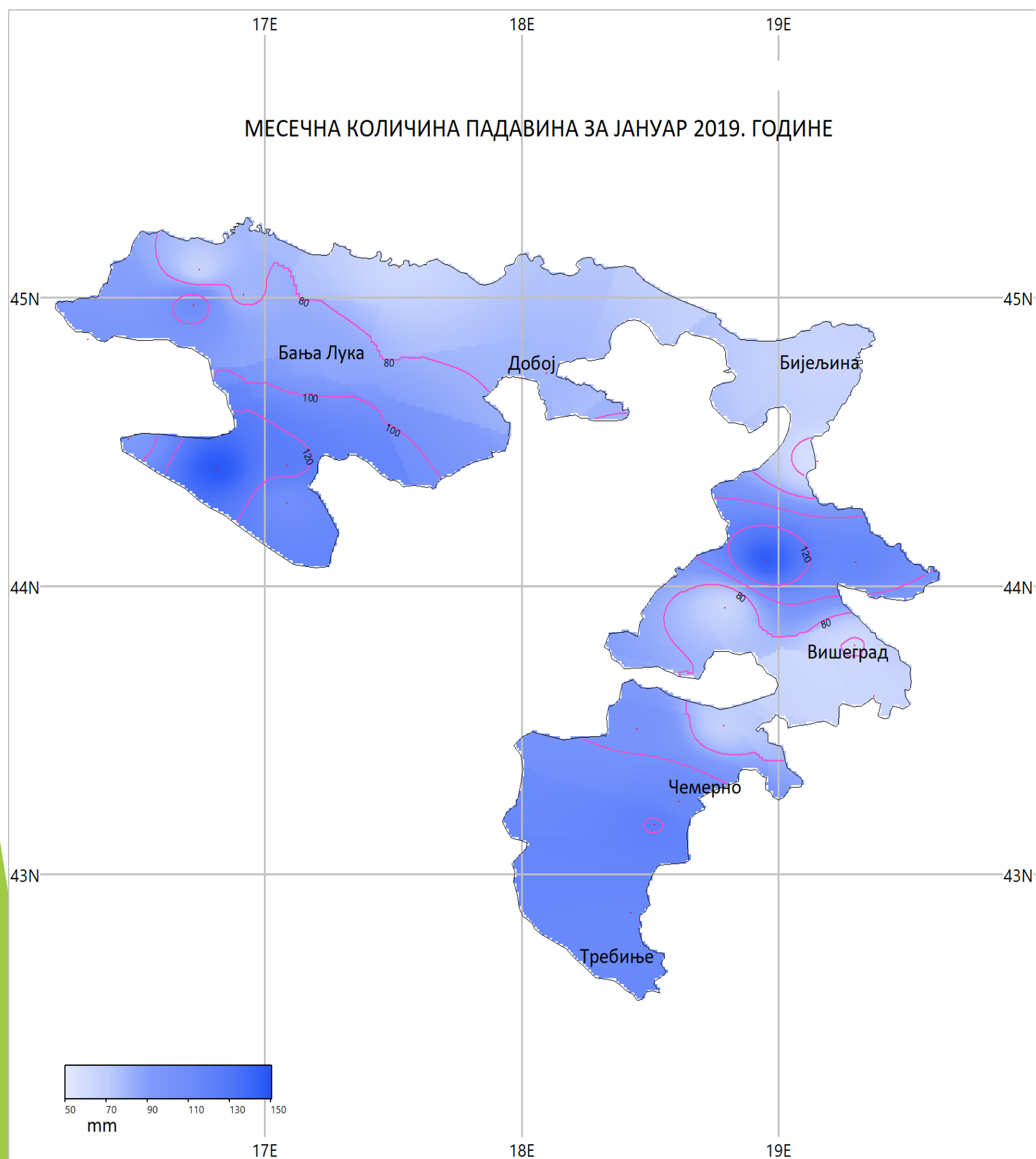

Слика 2 - Инсолација (h) за јануар 2019.године

- ▶ Највећу вриједност инсолације имале су Бања Лука и Соколац.

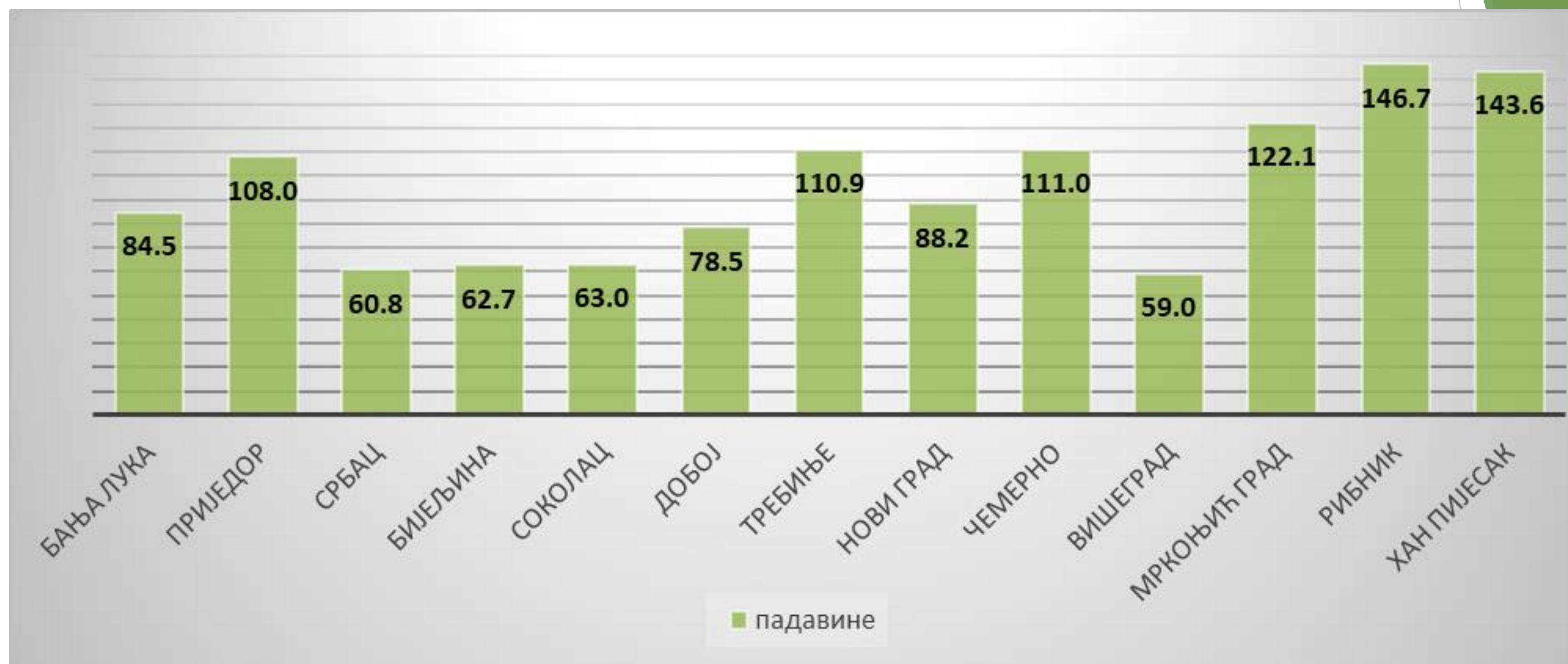
ПАДАВИНЕ

- Током јануара било је углавном нестабилно вријеме са честом појавом падавина, које су у већини мјеста биле знатно веће, осим у Херцеговини гдје је забиљежен дефицит падавина у односу на вишегодишњи просјек.

ПАДАВИНЕ

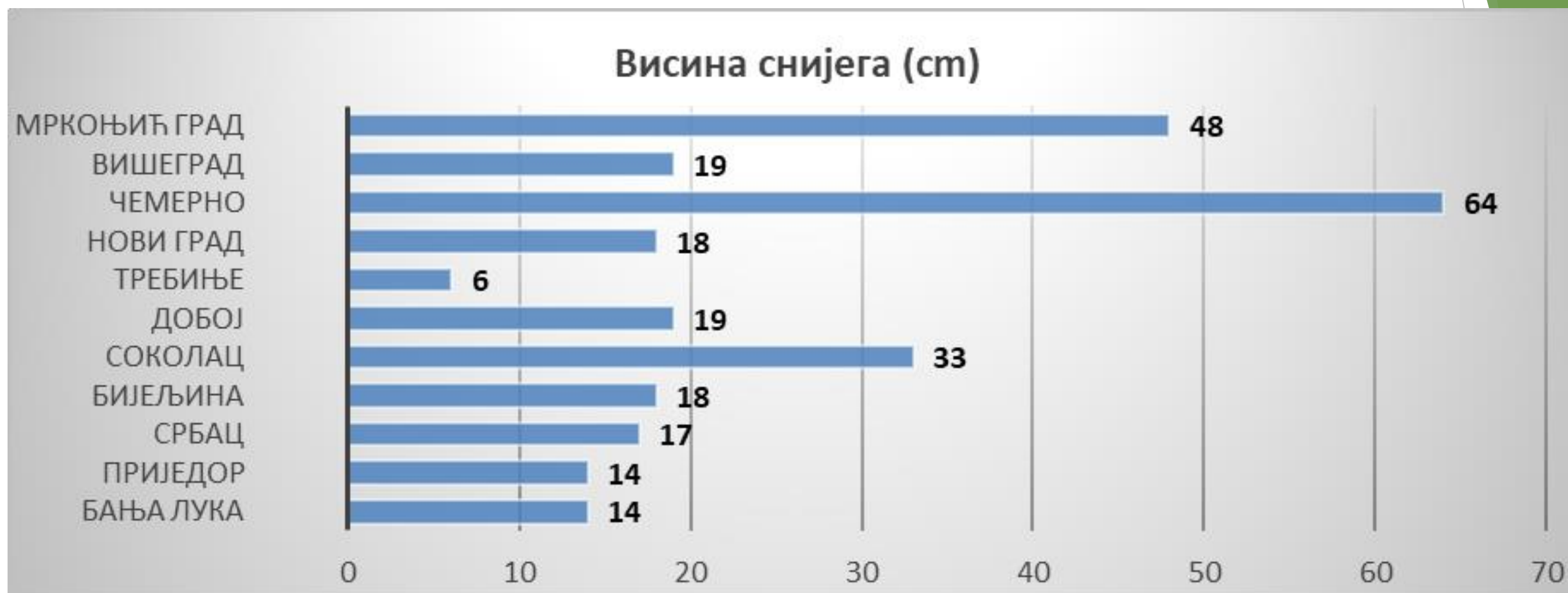

Слика 4 - Сума падавина за јануар 2019.године

- ▶ Највише воденог талоба у јануару измјерено је у Рибнику 146,7; Хан Пијеску 143,6; Мркоњић Граду 122,1, у осталом дијелу Српске падавине су се кретале од 55 до 113 l/m².

ПАДАВИНЕ

- ▶ Интензивније падавине забиљежене су у трећој декади јануара, и углавном је падао снијег уз формирања снијежног покривача и у нижим предјелима.
- ▶ Формирани снијежни покривач довољне висине пружао је термичку изолацију презимљујућим усјевима при појави јачих мразева.
- ▶ Крајем мјесеца је дошло до отапања снијежног покривача у нижим, а смањења у вишим предјелима, што је побољшало зимске резерве влаге у пољопривредном земљишту.

УСЛОВИ ВЛАЖНОСТИ

20.02.2019.	СПИ -1	СПИ-2	СПИ-3	СПИ-6	СПИ-12
Бања Лука	0.47	0.25	-0.25	-1.00	-0.10
Нови Град	0.51	0.13	-0.36	-1.37	-0.10
Рибник	1.41	1.03	0.81	-0.02	0.44
Приједор	1.18	0.60	-0.05	-0.53	0.65
Мркоњић Град	1.04	0.70	0.26	-0.33	0.63
Добој	0.60	0.55	0.08	-0.92	1.09
Бијељина	0.50	0.47	-0.16	-1.53	-0.30
Соколац	0.43	0.32	-0.11	-0.49	0.86
Вишеград	0.35	0.41	0.29	-1.17	0.28
Билећа	-0.40	-0.91	-0.43	-0.66	-0.66
Требиње	-0.62	-1.07	-0.48	-0.31	0.12

Легенда:

Услови влажности	Вриједност СПИ
Изузетна суша	$\text{СПИ} \leq -2.326$
Екстремна суша	$-2.326 < \text{СПИ} \leq -1.645$
Јака суша	$-1.645 < \text{СПИ} \leq -1.282$
Умјерена суша	$-1.282 < \text{СПИ} \leq -0.935$
Сушно	$-0.935 < \text{СПИ} \leq -0.524$
Нормални услови влажности	$-0.524 < \text{СПИ} \leq 0.524$
Мало повећана влажност	$0.524 < \text{СПИ} \leq 0.935$
Умјерено повећана влажност	$0.935 < \text{СПИ} \leq 1.282$
Јако влажно	$1.282 < \text{СПИ} \leq 1.645$
Екстремно влажно	$1.645 < \text{СПИ} \leq 2.326$
Изузетно влажно	$\text{СПИ} \geq 2.326$

Слика 5 - СПИ индекс за јануар 2019 .године

УСЛОВИ ЗА ПОЈАВУ И ШИРЕЊЕ БОЛЕСТИ

Слика 8 - Волухарица

- ▶ У зимским мјесецима млада стабла воћа су највше изложена оштећењима од глодара (зечева, волухарица, мишева и других глодара). Поменути глодари оштећења углавном праве на корјеновом систему, што може изазвати сушење цијелих стабала у току вегетације. Сузбијање ових штеточина изводи се у јесен или зиму, тј. кад су активни у проналаску хране.
- ▶ Са повећањем температуре изнад пет степени долази до активности појединих инсеката и гриња, што је право вријеме за примјену адекватних мјера његе и заштите (зимско плаво прскање). Примјеном ове мјере значајно се смањује потенцијал размножавања презимљујућих штетних организама.

ПОЉОПРИВРЕДНИ РАДОВИ

► Временске прилике у првом мјесецу 2019. године ометале су превиђене пољопривредне радове на отвореном као што су: зимско прскање, заштита од штеточина у воћњацима и виноградима, резидба, обрада земљишта и други пољопривредни радови, због хладног времена, појаве снијега и формирања снијежног покривача.

► *Израдили:*

Зоран Божовић, начелник Одјељења за климатологију и агрометеорологију

Дејан Супић, руководилац Одсјека за агрометеорологију;

Инес Ђурић, виши стручни сарадник за агрометеорологију

Горана Боројевић, сарадник за обраду агрометеоролошких података;